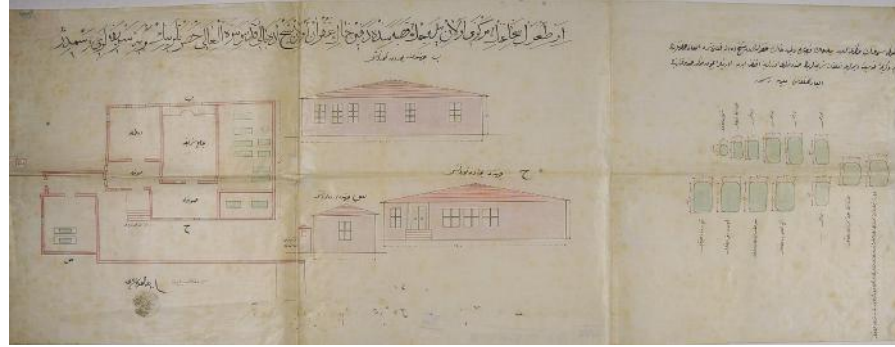

Osmanlı'nın Manevî Önderlerinden
ŞEYH EDEBÂLÎ VE TÜRRESİ

Osmanlı'nın Manevî Önderlerinden
ŞEYH EDEBÂLÎ VE TÜRBESİ

Ebul Faruk ÖNAL - Osman DOĞAN

ÇAMLICA

İstanbul 2012

OSMANLI'NIN MANEVÎ ÖNDERLERİNDEN ŞEYH EDEBÂLÎ VE TÜRBESİ

Orta Asya'nın uçsuz bucaksız bozkırlarını aşmış Anadolu'nun batı uçlarındaki ova ve yaylalara gelip yerleşen "dört yüz çadırılık bir aşiretin" kısa zamanda düzenli bir devlet ve ordu teşkilâtı ile tarihe altın harflerle yazılmasının ardındaki sır, sadece bilek ve kılıç gücünde saklı değildir. Bunun sırrı, Orta Asya'dan gelen devlet tecrübesinin İslamiyet'le birleşerek yeni bir ruh kazanması ve yeryüzünde adaleti sağlamak düşüncesinde saklıdır.

Osmanlıların bir uç beyliği olarak Söğüt civarına yerleşmesiyle ve Selçukluların da devrini tamamlamasıyla birlikte her taraftan gelen İslam âlimleri, hizmet için Osmanlı'ya katılmış ve meşru güç olarak Osmanlıları kabul etmişlerdir. Bu âlimlerin nesilden nesile intikal ettirdiği tasavvufi müesseseler; kuruluş devrinde devlet ve toplum hayatının temelini oluşturmuş, yükseliş devrinde ise dünyaya sunulan medeniyetin oluşmasında çok büyük katkılar sağlamıştır.

Osman Gazi, beyliğin başına geçtiği zaman, etrafı Şeyh Edebâlî, Şeyh Mahmûd, Ahî

Şemsüddîn, Dursun Fakih, Kâsım Karahisârî, Şeyh Muhlis Karamânî, Âşık Paşa, Elvân Çelebi gibi ilim ve irfan sahibi büyük şahsiyetler ile dolmuş ve devlet manevî bir temel üzerine bina edilmişti. Bu manevî temel, maddî temellerle daha da sağlamlaştırılmıştır. Devletin kurucusu Osman Gazi, uç beyliği olmanın avantajlarını çok iyi kullanarak uç beyliğinden uçsuz bucaksız ovalara ve denizlere açılan yolun ilk rotasını çizmiş; fethedilen yerlerin idarî taksimatını yapıp buralara subaşı, dizdar ve kadı tayin ederek, adaletle kanunlara riayeti sağlamıştır. Böylece merkezden taşraya devlet teşkilatı ve müesseseleri sistemli bir şekilde kurulmaya başlamıştır.

Sınırlar Genişliyor

13.yy'ın sonlarında Osman Gâzi bir Selçuklu uç beyi olarak ve komşularıyla iyi geçinmeye gayret ederek faaliyetlerine devam ediyordu. Ancak komşu Karacahisar tekfuru, Osman Gazi'nin aleyhinde çalıştığından 1291'de burası fethedildi. Fetihden sonra Selçuklu sultanına bir heyet gönderen Osman Gazi'ye sultandan fermân, tuğ,

Osman Gazi